

MEMO

Aan : De raad

Van : Het college

Opsteller : I. (Iris) Visser

Datum : 1 oktober 2019

Onderwerp : Kernenbeleid

Aanleiding

In het herindelingsontwerp van gemeenten Langedijk en Heerhugowaard staat beschreven dat de nieuwe gemeente een specifiek kernenbeleid ontwikkelt:

“Het kernenbeleid bestaat uit (een versterking van) elementen die nu reeds worden toegepast, zoals wijk/dorpswethouders, dorpsraden, wijkbudgetten en wijkmanagers. Ook wordt ingezet op het (in samenspraak met de inwoners) opstellen van dorpsvisies. Dit beleid stelt de gemeente in samenwerking met de inwoners vast. De verscheidenheid van de kernen wordt gekoesterd en daarom is beleidsdifferentiatie per kern mogelijk.”

(Herindelingsontwerp van gemeenten Langedijk en Heerhugowaard, pagina 27)

Beide colleges informeren de gemeenteraden per raadsmemo/raadsinformatiebrief hoe zij dit kernenbeleid willen vormgeven.

Kernenbeleid

De komende periode willen de colleges van Heerhugowaard en Langedijk zich inzetten om met de inwoners van de diverse kernen en wijken te spreken over een actief kernenbeleid. Daarbij wordt ingezet op maatwerk. Dat wil zeggen dat de vormgeving van het kernenbeleid kan verschillen per kern of wijk, afhankelijk van de aard van de vraagstukken die leven. De colleges vinden het belangrijk om daar waar mogelijk aan te sluiten bij de reeds bestaande bewonersinitiatieven en/of manieren waarop burgerinvloed is georganiseerd. Ze laten zich graag inspireren door goede voorbeelden vanuit de twee huidige gemeenten, zoals Kompas op De Noord in Heerhugowaard, maar ook ervaringen elders in ons land. In de bijlage treft u enkele voorbeelden aan.

Uitgangspunten van het kernenbeleid zijn:

- **maatwerk** in de manier waarop het kernenbeleid per kern of wijk wordt vormgegeven
- **agenderingsrecht** door zowel inwoners als gemeente: beiden kunnen onderwerpen inbrengen ter bespreking

- **‘institutionalisering’ voorkomen:** een ‘tussenlaag’ tussen gemeente en inwoners door vaststaande ‘ons-kent-ons-structuren’ moet vermeden worden
- **co-productie** bij de vormgeving van het kernenbeleid: het maatwerk per kern of wijk komt tot stand in samenspraak tussen inwoners en gemeente
- **grenzeloos werken:** inwoners dienen geen last te hebben van gemeentegrenzen

Het te ontwikkelen kernenbeleid is een uitgangspunt voor de vitaliteit van de toekomstige gemeente. Het kan ook dienen als opmaat naar een ‘strategisch plan’ ten behoeve van de nieuwe gemeente. De uitgangspunten voor dit strategisch plan zijn af te leiden vanuit het profiel van de nieuwe gemeente, dat is vastgelegd in het herindelingsontwerp. Kenmerkend voor de totstandkoming van dit plan, is dat het, net als het kernenbeleid, in co-productie wordt ontwikkeld tussen inwoners, maatschappelijke organisaties, ondernemers en gemeenten: met elkaar groeien we naar een nieuwe gemeente met een nieuwe visie. Vlak voor de fusie zal deze visie door de fusieraad of de twee afzonderlijke gemeenteraden worden vastgesteld. Door de nieuwe raad wordt de visie na de fusiedatum in één van de eerste raadsvergaderingen bekrachtigd.

Gefaseerd vormgeven

Het kernenbeleid zal in fasen worden vormgegeven. In eerste aanleg zal het kernenbeleid worden ontwikkeld in en met de inwoners van de kernen Sint Pancras, Koedijk en Centrumwaard. Deze keuze is ingegeven door de actualiteit. Met deze keuze willen beide gemeenten laten zien dat het uitgangspunt van ‘maatwerk’ tevens inhoudt dat flexibel wordt ingespeeld op behoeften in de gemeenschap. Andere kernen c.q. wijken kunnen volgen, mede ingegeven door de aldaar ervaren behoefte en/of urgentie.

Buurgemeente betrekken

Indien de gemeente Alkmaar hiertoe bereid is, willen de colleges van Langedijk en Heerhugowaard deze buurgemeente graag betrekken bij de ontwikkeling van het kernenbeleid in Sint Pancras en Koedijk. Op deze manier wordt zorg gedragen voor goede afstemming tussen de buurgemeenten bij maatregelen in en om het gebied van de gemeentegrens.

Concrete stappen

Vooruitlopend op de totstandkoming van het kernenbeleid zetten de colleges op korte termijn al concrete stappen om in samenspraak met bewoners en organisaties de vraagstukken die leven in beeld te brengen. Tijdens de inwonersavonden in het kader van de maatschappelijke draagvlakconsultatie zijn vraagstukken naar voren gebracht als input voor het herindelingsontwerp. Deze verwerken we in een eerste inventarisatie die vervolgens kan dienen als onderlegger voor het gesprek tussen de colleges en de bewoners van de betreffende kern of wijk.

Daarnaast starten de dorpswethouders in Langedijk een pilot met spreekuren. Ook op die manier kan geluisterd worden naar de behoefte van inwoners. Tevens kan snel een inschatting worden gemaakt of deze behoefte vertaald kan of moet worden in een concrete actie. De spreekuren worden daarvoor ondersteund met ambtelijke capaciteit. De wens om samen met inwoners te bouwen aan sterke kernen vraagt om goede afspraken en daadkracht. Hiertoe wordt een team samengesteld dat zich bezig gaat houden met het vormgeven van het kernenbeleid, met als portefeuillehouders de wethouders democratische vernieuwing (gemeente Heerhugowaard) en inwonersparticipatie (gemeente Langedijk). Vooruitlopend daarop bereidt en ondersteunt dit team de colleges met de maatregelen zoals hierboven beschreven.